

Regnskapsdata i FoU-statistikken

KRISTOFFER RØRSTAD

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Dagsorden

1. Kort om FoU-statistikken

2. Resultater fra 2022-statistikken

3. FoU-undersøkelsen i universitets- og høgskolesektoren

4. Hvordan bruker vi regnskapsdataene i dag?

5. Arbeidet fremover: utfordringer og muligheter

FoU-statistikkens historie

- Første målinger på 1950-tallet
- 1963: Internasjonale retningslinjer for FoU-statistikk i «Frascati-manualen»
- Norge med fra starten. Aktive i den siste revisjonen i 2015

Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap, herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn – og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser.

FoU-statistikken i Norge

- universitets- og høgskolesektoren én av tre forskningsutførende sektorer (inkluderer univ.sykehus)
- hovedundersøkelse for oddetallsår, forenklet statistikk i mellomår
- SSB har fra 1.1.2022 ansvaret (virksomhetsoverdratt fra NIFU)

Forskning og utviklingsarbeid (FoU) i universitets- og høgskolesektoren i 2022:

29,1 milliarder kroner

Statistikken har mange brukere

- viktig del av kunnskapsgrunnlaget om forskningssystemet
- brukes i forskning, analyser, evalueringer, stortingsmeldinger osv.
- offisiell statistikk – SSB rapporterer til Eurostat og OECD

FoU-undersøkelsen ved lærestedene

- **spørreskjema** til institutt/enhet (totalundersøkelse annethvert år)
- **regnskapsdata** forhåndsutfyllt i skjemaet
- andre sentrale kilder:
 - Forskerpersonalregisteret (SSB)
 - Institusjonsregisteret (SSB)
 - Oppgaver fra store finansiører (Forskningsrådet, fond), Statsbygg, mv.
 - Tidsbruksundersøkelser (Tid brukt på FoU)

Viktige prinsipper i FoU-statistikken

Vårt målepunkt:

- utgifter (ikke inntekter eller budsjett)
- der FoU-aktiviteten har skjedd
- i statistikkåret (overføringer)
- uten avskrivninger
- primær finansieringskilde

Typiske utfordringer:

- frikjøp (samsvar personer og penger)
- skille ut egenfinansiering
- internregnskap

Om regnskapsdataene i statistikken

- felles innsamling fra 2015. Enhetlig mal og aggregeringsnivå
- styringsgruppe med KD, UHR, Forskningsrådet
- arbeidsgruppe med NIFU (nå SSB), NSD (nå Hk-dir) og læresteder, i dag: UiA, UiB, UiO, UiT, USN, NTNU, OsloMet
- forankret i «Desemberbrevet»
- datafangst hos HK-dir (DBH), som oversender til SSB
- loop innom kontaktpersoner på regnskap ved lærestedet

Hvorfor bruke regnskapsdata?

- sparer respondentene for tid (delvis ferdigutfylt spørreskjema)
- bedre datakvalitet
- kontroll av svar
- estimere FoU-utgifter for enheter som ikke svarer

Malen for innrapportering – 5 filer

1. Beløp per konto, finansieringskilde og kostnadssted (3-siffernivå)
2. Internregnskap per konto, kilde og sted (4-siffernivå)
3. Investeringer: tilgang i note 4 og 5 per kilde og sted (tomter og bygg, vitenskapelig utstyr, annet)
4. Fil med kostnadssteder (nummer og beskrivelse)
5. Fil med klassifisering av finansieringskilder (nummer og beskrivelse)
6. Fil med beskrivelse av internregnskapet (lønn, drift, ikke FoU)

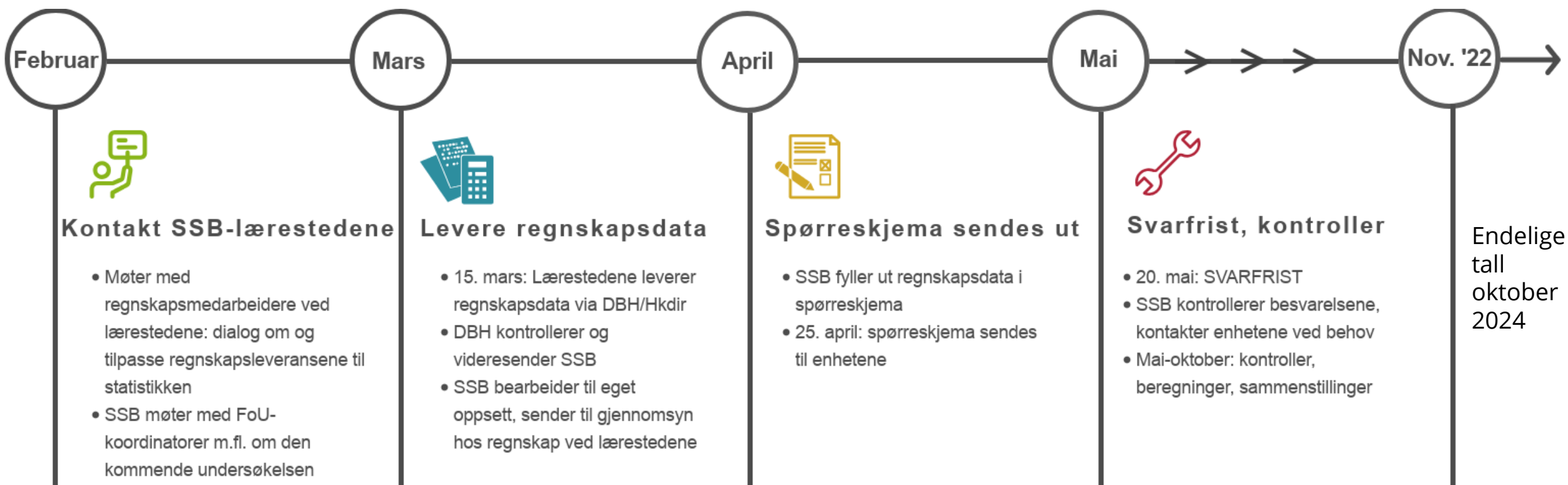
Endringer i produksjonsløpet

- Forenkler spørreskjemaet, mindre spesifisering av hovedfinansieringskilder
- Tar inn spørsmål om forskningsområder under temaområder
- Overgang til ny dataplattform (Dapla), modernisering av produksjonsløpet. Raskere og høyere kvalitet.

2. 2023-undersøkelsen

Andre gang fra SSB, omtrent samme metode som tidligere

Videre arbeid

- Møte i arbeidsgruppen 14. november
- Forbedringer av malen; vitenskapelig utstyr, utland, FoU-merking?
- Neste datainnsamling vil gjelde 2023 (mars 2024)
- Kom med innspill!

Takk!

Kristoffer.rorstad@ssb.no

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway